

یادداشت

فرصتی تازه برای اندیشه‌ورزی

مطالعه پدیده جوانی از اموری است که تصورش غالباً موجب تصدیق بوده، به ویژه در عصر حاضر چندان نیازی به استدلال ندارد. در نوشتارها و گفتارها، هنگامی که ضرورت پرداختن به مسائل جوانان مورد بحث باشد، عموماً به جوانی جمعیت کشور اشاره می‌شود. در درستی این استدلال تردیدی نیست، اما اهمیت و جایگاه جوانان صرفاً به سهم آنها در ساختار جمعیتی کشور بازنمی‌گردد، بلکه عمدتاً به ویژگی‌ها، استعدادها و توانمندی‌های ویژه این قشر و نقش و جایگاه بی‌بديل آنها در

تحقیق اهداف توسعه مربوط می‌شود. وجود ویژگی‌هایی چون توان بالای ذهنی، تفکر خلاق و انتقادی، تحول‌گرایی، تعهد و مسئولیت‌پذیری، مشارکت‌جویی، سلامت نفس، آرمان‌گرایی و عدالت‌خواهی در میان جوانان، این مجموعه عظیم را به یکی از عناصر عمدۀ ضروری در فرایند رشد و ارتقای کشور مبدل ساخته است. از این رو در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، جوانان به مثابه سرمایه‌های بزرگ انسانی، کانون توجه‌اند و چشم امید برنامه‌ریزان به حضور تحول‌آفرین آنهاست.

بدهیهی است استفاده بهینه از ظرفیت‌ها و توانائی‌های نسل جوان، نیازمند شناخت تخصصی و بررسی کارشناسانه این نسل از ابعاد و زوایای گوناگون است. در غیر این صورت، همان ویژگی‌های مثبتی که می‌توانست در جهت تحقق اهداف توسعه به کار آید، طی فرایندی معکوس به عاملی آسیب‌زا و مخرب بدل خواهد شد. به همین دلیل هم اکنون در عرصه جهانی، تکاپویی جدی و گسترده از سوی نهادهای تخصصی با هدف شناخت هر چه بیشتر

جوانان و مقتضیات و معضلات دورهٔ جوانی مشاهده می‌شود. در این زمینه، وزارت‌خانه‌ها و سازمانهای دولتی، نهادهای غیر دولتی، آژانس‌های بین‌المللی و نهادهای بین دولتی، مؤسسات آموزشی و پژوهشی، نشریات تخصصی و شبکه‌های اطلاع‌رسانی در عرصه‌های مختلف آموزش، پژوهش، اطلاع‌رسانی، مشاوره و توانمندسازی در تلاش‌اند. در ایران نیز در کنار تلاش‌های پرآکنده پژوهشگران و برخی از مؤسسات پژوهشی، «سازمان ملی جوانان» به صورت متمرکز و سازماندهی شده به این مهم پرداخته و با اجرای طرح‌های پژوهشی، برگزاری نشست‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی و نیز پشتیبانی از این گونه فعالیت‌ها، به سهم خود، گام‌های مؤثری برداشته است. یکی از اقدامات قابل توجه این سازمان، انتشار فصلنامه تخصصی «مطالعات جوانان» است که طی سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۳، هفت شماره از آن منتشر و سپس متوقف شده است. اما در شرایط موجود، عزم جدی مسئولین محترم سازمان بر ادامهٔ فعالیت فصلنامه با توانی مضاعف است. این نشریه، پژوهشگران، مدرسان، دانشجویان، دست‌اندرکاران و همهٔ علاقمندان به مسائل جوانان را مخاطبان اصلی خود تلقی می‌کند و در پی آن است تا با هدف کمک به سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در حوزهٔ جوانان، بررسی نقادانه سیاست‌ها و برنامه‌ها، بررسی معضلات و چالش‌های فراروی جوانان و ارائه راهکارها و انعکاس مستمر یافته‌های جدید جوان‌پژوهی در داخل و خارج از کشور، در انباشت دانش و تجربه در این عرصه، سهمی شایسته داشته باشد. بدین ترتیب، با توجه به فرصت مغتنمی که بار دیگر برای کارشناسان و پژوهشگران مطالعات جوانان برای تبادل آراء، بهره‌دهی و بهره‌گیری فراهم آمده است، چشم انتظار مشارکت فعال آنها در جهت رشد و اعتلای این نشریه خواهیم بود.

به یاری خداوند تلاش خواهیم کرد در آینده‌ای نه چندان دور فصلنامه را به جایگاهی برسانیم که همهٔ پژوهشگران و دست‌اندرکاران و علاقمندان به مسائل جوانان، به وجود آن احساس نیاز کنند و مطالعه آن را ضروری بشمرند.

معاون سردبیر

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی